

УДК: 378.22: 378.22:37022

Лебедик Леся Вікторівна

д. пед. н., доцент кафедри мистецтвознавства та позашкільної освіти,

Полтавський національний педагогічний університет

імені В. Г. Короленка (Україна)

ПЕРСПЕКТИВНІ ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ЕКОНОМІКИ

JEL classification: I230

Визначаючи перспективні шляхи формування професійних компетенцій майбутніх фахівців з економіки, зазначимо, що для того, щоб стати висококваліфікованим фахівцем, студент повинен не тільки володіти знаннями, вміннями, набутими в процесі навчання, але й грамотно їх застосовувати, використовуючи творчий підхід у професійній діяльності. Сформовані компетенції фахівець з економіки повинен вміти застосовувати в різних видах професійної діяльності, а саме: організації обслуговування, маркетингової діяльності, контролі якості продукції та послуг, виконанні робіт за робітничими професіями тощо [1–4; 5, с. 37–39]. В основу формування професійних компетенцій педагоги мають покладати взаємозв'язок теорії та практики.

Процес формування професійних умінь має бути заснований на системному, проблемному, особистісно-орієнтованому, модульно-компетентнісному і контекстному підходах. Системний підхід може дозволити нам створити цілісну взаємопов'язану структуру формування професійних умінь. Проблемний підхід забезпечує формування комунікативних умінь у процесі вирішення проблемних ситуацій професійної спрямованості. Особистісно-орієнтований підхід ставить в основу особистість студента, його реалізацію у професійній діяльності, формування професійно значущих особистісних якостей. Модульно-компетентнісний підхід лежить в основі реалізації нових державних освітніх стандартів, які передбачають формування професійних компетенцій блоками-модулями. Контекстний підхід дозволяє здійснити підготовку фахівця в контексті його майбутньої професійної діяльності і націлити освітній процес на формування професійних умінь, є важливою складовою професійної підготовки фахівця економіки. В основу формування професійних умінь повинна бути покладена система принципів: науковості, системності, соціального партнерства, інтеграції, міжпредметних зв'язків, професійної спрямованості [1–4; 5, с. 37–39].

Формування професійних умінь фахівців з економіки повинне мати безперервний характер і здійснюватися в процесі теоретичного, виробничого та позааудиторного навчання. У процесі теоретичного навчання формується сукупність знань про особливості професії, про функціональні обов'язки тощо. Зокрема, під час лекцій формування професійних умінь здійснюється в процесі виконання завдань, що включають елементи професійної комунікації: публічні виступи, створення та вирішення професійних проблемних ситуацій, участь у дискусіях, конференціях тощо. Формування професійних умінь в період виробничого навчання реалізується через участь студентів у професійних тренінгах, майстер-класах, підготовку до отримання робочої спеціальності. Тренінги – форма навчання, що поєднує короткі теоретичні семінари та практичне відпрацювання навичок за короткий проміжок часу. Майстер-класи – це метод узагальнення та поширення професійного досвіду, що доцільно проводити як індивідуально, так і з групою студентів або ж з командами [1–4; 5, с. 37–39].

Отже, у поле зору педагогів-практиків мають потрапляти через методики викладання професійно орієнтованих дисциплін, виокремлені нами сучасні підходи, принципи, форми взаємодії, які забезпечують формування професійних компетенцій майбутніх фахівців з економіки. Їхня підготовка має бути ступеневою, неперервною, універсальною, містити диверсифіковані програми, базуватися на науково-технічних досягненнях та сучасних технологіях навчання.

Література

1. Стрельников В. Ю. *Педагогічні основи забезпечення особистісного і професійного розвитку студентів засобами інноваційних технологій навчання* : монографія. Полтава : РВВ ПУСКУ, 2002. 295 с.
2. Стрельников В. Ю. *Проектування професійно-орієнтованої дидактичної системи підготовки бакалаврів економіки* : монографія. Полтава : РВЦ ПУСКУ, 2006. 335 с.
3. Стрельников В. Ю. *Теоретичні засади проектування професійно-орієнтованої дидактичної системи (підготовка бакалаврів економіки)* : монографія. Полтава : РВЦ ПУСКУ, 2005. 375 с.
4. Стрельников В. Ю. *Теоретичні засади проектування професійно орієнтованої дидактичної системи підготовки бакалаврів економіки* : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра пед. наук : спец. 13.00.04 / Ін-т пед. освіти і освіти дорослих АПН України. Київ, 2007. 42 с.
5. Стрельников В. Ю. Формування пізнавального інтересу у фахівця з економіки під час вивчення педагогічних дисциплін. *Наукові проблеми господарювання на макро-, мезо- та мікроекономічному рівнях* : зб. матеріалів XIX Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 100-річчю Одеського національного економічного університету, 17-18 травня 2021 р. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. С. 37–39. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/13235> (дата звернення: 25.03.2024).